

УДК 336.77

Маслак Н. Г.

Сумський національний аграрний університет

РОЗВИТОК МЕХАНІЗМІВ БАНКІВСЬКОГО ФІНАНСУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Досліджено теоретичні питання формування та дії механізмів фінансування сільськогосподарських підприємств в Україні. Проаналізовані види та оцінена якість банківських послуг із фінансування, а також переваги та загрози використання різних видів фінансових інструментів. Розглянуті напрями розвитку механізмів банківського фінансування на підставі використання аграрних розписок як одного з інструментів фінансового забезпечення сільськогосподарських підприємств.

Ключові слова: механізм фінансування, сільськогосподарське підприємство, кредит, лізинг, авалування, аграрна розписка.

Постановка проблеми. Нагальним питанням для сільськогосподарських підприємств залишається використання поряд зі власними залученими коштами для покриття поточних витрат та інвестиційних потреб бізнесу. Найбільш поширеними схемами фінансування виробництва є укладення лізингових та факторингових угод, отримання прямих та фінансових інвестицій, авалування векселів та банківське кредитування. Як показує досвід розвинених країн світу, останнє повинно займати найбільшу питому вагу у структурі джерел залучення коштів сільськогосподарських виробників. Проте, як свідчить досвід сьогодення, банківськими кредитами у змозі користуватися не всі підприємства, які мають у них потребу. Основні причини низького кредитного забезпечення підприємств лежать у двох площинах: по-перше, в можливостях банків задовольняти потреби аграріїв, не втрачаючи доходів, пов'язаних зі специфікою галузі; по-друге, в можливостях підприємств ефективно використовувати залучені кошти та виконувати зобов'язання у повному обсязі. Серед основних – висока вартість банківських кредитів; складність процедур одержання кредитів; неможливість надання під заставу земельних ділянок сільськогосподарського призначення або прав оренди на них; відсутність гарантійного механізму під час залучення кредитів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Стратегією фінансово-кредитного забезпечення розвитку сільського господарства України до 2020 року, яку розробили такі науковці, як М.Я. Дем'яненко, Л.Д. Тулуш, В.М. Алексійчук, А.С. Шолойко, О.Б. Полещук, О.Д. Радченко, Н.П. Брязгун, визначено, що одним з основних завдань є «запровадити нові фінансові інструменти для сільськогосподарських товаровиробників з метою отримання додаткових кредитів під заставу майбутнього урожаю (або майбутню тваринницьку продукцію)» [1]. Щодо механізмів банківського фінансування діяльності підприємств агропромислового комплексу загалом та сільськогосподарських підприємств зокрема ці питання знаходяться в центрі досліджень багатьох науковців та практиків, таких як В.І. Аранчій [2], І.М. Барановський [3], А.В. Войтюк, О.С. Гудзь [4], П.А. Стецюк [4; 5], О.О. Любар, В.М. Попов [6], В.Г. Ткаченко та інші. Існують напрацьовані методи та інструменти кредитування сільськогосподарських підприємств, визначені важелі управління ризиками кредитних установ та механізми здешевлення банківських кредитів для сільгоспвиробників у межах державної підтримки сільськогосподарських товаровиробників. Питання впровадження та використання альтернативних кредитних інструментів підпри-

ємствами агропромислового комплексу розглядаються багатьма вченими та практиками. Вагомий внесок у розроблення механізму запровадження та обігу аграрних розписок в Україні зробили такі вітчизняні науковці та практики, як В.С. Андрієвський, Г.М. Калетнік, В.Г. Клименко, С.О. Ключа, Ю.О. Лупенко, О.Я. Стойко, С.М. Терещук та ін. Цими фахівцями детально вивчений та представлений досвід використання аграрних розписок у Бразилії; результати розроблених механізмів обігу знайшли своє відображення в Законі України «Про аграрні розписки» [7]; обґрунтовані переваги та недоліки використання цього інструменту для всіх учасників процесу; визначені основні етапи поступового впровадження аграрних розписок у діяльність фермерських господарств усіх областей України. Практичні аспекти використання аграрних розписок знайшли відображення в публікації М. Лугового [8].

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Проте на фоні глобальних економічних реформ, зміни пріоритетів розвитку держави, появи нових форм господарювання в аграрній сфері виникають також і нові інструменти фінансового забезпечення сільськогосподарських підприємств. Окремі питання теорії і практики альтернативного кредитування підприємств аграрного сектору шляхом використання аграрних розписок вимагають подальшого дослідження. Питання удосконалення механізму участі банків під час фінансування з використанням нових інструментів, з одного боку, враховуючи проблеми позичальників, а з іншого – мінімізуючи власні ризики, потребує подальшого розгляду і вирішення.

Метою статті є обґрунтування механізму відносин сільськогосподарських підприємств із банківською системою під час банківського фінансування з використанням нових кредитних інструментів, у тому числі аграрних розписок.

Виклад основного матеріалу. Аналізуючи публікації, пов'язані з темою дослідження, насамперед слід зазначити, що поняття «механізм» в економічному словнику окреслене як «послідовність станів, процесів, що визначають собою будь-яку дію, явище», або як «система, пристрій, що визначає порядок будь-якого виду діяльності» [9]. Категорія «механізм» використовується для опису різних сфер соціального життя: економічної (ринковий механізм, механізм ціноутворення, при цьому серед економістів розповсюдженим є використання категорій «фінансово-організаційний механізм» та «організаційно-економічний механізм»); політичної (механізм державного регулювання); духовної (механізм духовного відродження) [10; 11].

В економічних науках під механізмом розуміють послідовність етапів і комплекс способів; послідовність етапів та комплекс методів, а також комплекс методів, які при цьому застосовуються; комплекс заходів і послідовність їх виконання; послідовність процесів, етапів, процедур та інструментів.

Описуючи механізм банківського фінансування сільськогосподарських підприємств, пропонуємо розглядати такі складники, як суб'єкти, система, способи та інструменти (банки та підприємства; система планування та прогнозування обсягів фінансування та мінімізації ризиків; способи організації фінансування та інструменти (векселі, аграрні розписки тощо)).

Виробництво сільськогосподарської продукції в Україні відбувається підприємствами різних організаційно-правових форм господарювання. Так, станом на 1 листопада 2016 року було зареєстровано 47 697 сільськогосподарських підприємств, що на 5,1% більше, ніж станом на аналогічну дату 2015 року (табл. 1).

Позитивним є збільшення кількості підприємств усіх організаційно-правових форм господарювання. В Україні зареєстровано понад 40 тис. фермерських господарств, з яких діючими є 33 682 господарства. Цей показник залишається сталим уже впродовж багатьох років, що засвідчує перспективність розвитку цих господарств.

В Україні також нараховується понад 4 млн. особистих селянських господарств, на основі яких розвиваються сімейні фермерські господарства.

І, звичайно, привертає увагу функціонування корпоративних організаційних форм господарювання, серед яких функціонують вертикально-

інтегровані формування за участі іноземного капіталу або зі 100% іноземним капіталом.

Особливості функціонування фінансів різних організаційно-правових форм у сільському господарстві пов'язані насамперед із джерелами формування й використання фінансових ресурсів, а більшою мірою – з можливістю використовувати різні джерела, доступністю до них. Так, розміщення агрохолдингами певної частки акцій на міжнародних біржах відкриває зовнішні ринки кредитного фінансування, і великі компанії залучають кредити за низькими ставками. Малим же та середнім сільськогосподарським підприємствам доводиться розраховувати переважно на власні кошти. В умовах, коли можливості зовнішнього фінансування через банківський кредит обмежені для сільгоспвиробників, виробники змушені продати відразу більшу частину нового врожаю, щоб забезпечити оборотний капітал. Банківське кредитування сьогодні для сільськогосподарських товаровиробників є практично недоступним джерелом. Це зумовлено, з одного боку, проблемами банківського сектору економіки, а з іншого – вимогами банків до кредитоспроможності позичальників, забезпеченням та платою за кредитні ресурси [13].

Досвід зарубіжних країн у частині функціонування механізму фінансово-кредитного забезпечення свідчить про те, що класичні схеми кредитування аграрних підприємств банками, особливо малих та середніх, поєднуються з альтернативними. Такі схеми передбачають, що кредиторами, крім банківських установ, можуть бути будь-які підприємства з агровиробничого ланцюга створення доданої вартості, включаючи постачальників матеріально-технічних ресурсів, засобів захисту рослин, перевізників, переробні підприємства тощо. Проте якщо йдеться про товарний вид кредитних відносин, то в межах держави він повинен бути обмежений, оскільки розвиток бартерних операцій негативно впливає на розвиток товарно-грошових відносин.

Зупинимося на стані банківської системи України загалом та визначимо основні банки, які мають активні відносини з аграрним сектором економіки.

Аналізуючи банківську систему України, констатуємо, що станом на 01.12.2017 р. в Україні діяло 86 банків проти 96 станом на 01.01.2017 р. (рис. 1).

За результатами діяльності в 2016 році до 20 найбільших банків України (за розміром

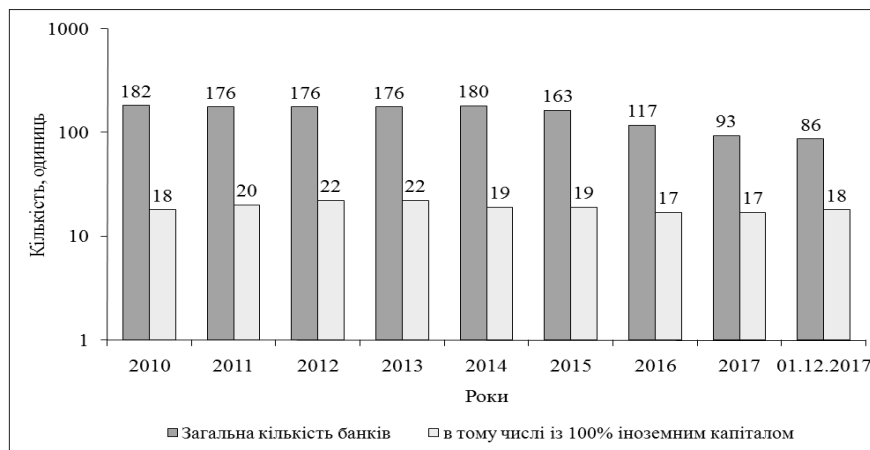

Рис. 1. Динаміка кількості банків в Україні (станом на 1 січня та на 1 грудня 2017 р.)

Джерело: НБУ <https://bank.gov.ua/>, 2017 рік

Таблиця 1

Кількість підприємств, які здійснювали сільськогосподарську діяльність, за організаційно-правовими формами господарювання (станом на 1 листопада; одиниць)

Види підприємств	2012	2013	2014	2015	2016
Усього	49 415	49 046	46 199	45 379	47 697
Господарські товариства	8235	8245	7750	7721	8700
Приватні підприємства	4220	4095	3772	3627	3752
Кооперативи	848	809	674	596	738
Фермерські господарства	34 035	34 168	33 084	32 303	33 682
Державні підприємства	296	269	228	241	222
Підприємства інших форм господарювання	1781	1460	691	891	603

Джерело: [12]

активів) ввійшли: банки з державною часткою, банки іноземних банківських груп та банки з приватним капіталом.

Виділені банки цієї групи мають пропозиції щодо обслуговування підприємств АПК, у тому числі кредитного характеру. Крім них, фінансуванням підприємств АПК в Україні займаються АТ «ПроКредит Банк» (Франкфурт-на-Майні, Німеччина), ПАТ «Банк Кредит Дніпро» (Науково-виробничо-інвестиційна група «Інтерпайп»), ПАТ «Агропросперіс Банк», ПАТ КБ «Правекс-Банк», АКБ «ІндустріалБанк». При цьому більшість – це банки, які мають спеціальні програми співпраці з підприємствами АПК.

Причин обмеженості операцій із фінансування підприємств АПК декілька: з одного боку, значні ризики операцій, мінімізація яких впливає на вартість кредитних операцій, з іншого – вимоги НБУ щодо формування резервів під кредитні операції, які для сільськогосподарських підприємств не на користь останнім.

Серед банківських послуг для сільськогосподарських підприємств банківське фінансування є одним з основних та більш затребуваним з боку підприємств малого та середнього бізнесу (табл. 2).

У цій групі послуг банки пропонують таке:

1. Кредитні програми (фінансування поточної та інвестиційної діяльності).

У сфері кредитування підприємств АПК банки пропонують такі програми:

- на поповнення обігових коштів – програма спрямована на фінансування оборотного капіталу на будь-якому етапі виробничого циклу для купівлі добрив, засобів захисту рослин, паливно-мастильних матеріалів, придбання племінного поголів'я худоби тощо (овердрафт, кредитна лінія, строковий кредит);
- на купівлю сільськогосподарської техніки – програма кредитування на придбання техніки іноземного, вітчизняного виробництва;
- на впровадження інвестиційних проектів – програма спрямована на фінансування інвестиційних проектів з будівництва основних фондів, таких як елеватори, склади тощо, а також закупівлю обладнання для облаштування цих об'єктів.

II. Факторинг, лізинг та документарні операції (випуск гарантій, відкриття акредитивів здійснення платежів інкасо, авалювання векселів за розпорядженням клієнта; обслуговування отри-

маних в інтересах клієнта гарантій, акредитивів, інкасо). Оскільки кредитування для багатьох позичальників є недоступним через високу вартість, визначені види продуктів дають можливість отримати відстрочку платежу за придбані ресурси.

Активно на ринку банківських послуг працюють із цими інструментами майже всі ті банки, які активно проводять фінансування підприємств АПК. Серед них доцільно виділити ПАТ «Креді Агріколь Банк», АТ «Райффайзен Банк Аваль», ПАТ «ОТП Банк», АТ «Ощадбанк», ПАТ «Банк Кредит Дніпро», ПАТ «ПУМБ», АТ «Піреус Банк МКБ».

III. Фінансування придбання та використання сільськогосподарської техніки, в тому числі лізинг. Лізинг доступний переважно середнім та великим господарствам. Проте такі банки, як ПАТ «ОТП Банк», ПАТ «Креді Агріколь Банк», АТ «Райффайзен Банк Аваль», ПАТ КБ «Приват-Банк» мають програми співпраці з фермерами.

Досліджуючи кредитні програми банків, спрямовані на поповнення обігових коштів сільськогосподарських підприємств, можна зазначити, що загалом умови для користування ними можуть виконати далеко не всі підприємства. Це стосується як плати за користування ресурсами, так і виконання вимог щодо забезпечення. Якщо в частині плати за кредит банки не можуть запропонувати плату нижчу, ніж плата за залучені ресурси, то в частині забезпечення виникають додаткові питання. Одні з них пов'язані з видом забезпечення (найкращою заставою для більшості банків є ліквідне майно), інші – з необхідністю його оцінити та застрахувати. Звичайно, встановлюючи вимоги до забезпечення, банки прагнуть мінімізувати ризиковість операції та зменшити витрати на формування резервів. Саме в цій частині і виникають незгодженості між наявними можливостями використовувати певні активи сільськогосподарськими підприємствами як забезпечення та невизнанням кредитів з боку НБУ як таких, під які не потрібно проводити резервування.

Крім загальноприйнятих видів майна та майнових прав, як кредитна застава під час кредитування сільськогосподарських підприємств можуть використовуватися подвійні складські свідоцтва та майбутній урожай.

Кредитування під заставу майбутнього врожаю забезпечує особливо малим і середнім господарствам необхідне фінансування на потреби бізнесу. У такому

Таблиця 2

Види банківських послуг для підприємств АПК

Група	Види
1. Розрахунково-касове обслуговування	– відкриття різних видів рахунків; – організація дистанційного обслуговування; – проведення платежів у національній та іноземних валютах; – касові операції та інкасація готівкових грошових коштів; – операції з іноземною валютою; – інші послуги в межах управління готівкою.
2. Відкриття та ведення різних видів вкладних (депозитних) рахунків	– строкові депозити; – короткотермінові вклади; – накопичувальні депозити тощо.
3. Пропозиція карткових продуктів	– корпоративні картки; – зарплатні проекти.
4. Банківське фінансування:	– кредитні програми (фінансування поточної та інвестиційної діяльності); – факторинг; – лізинг; – документарні операції (випуск гарантій, відкриття акредитивів здійснення платежів інкасо, авалювання векселів за розпорядженням клієнта; обслуговування отриманих в інтересах клієнта гарантій, акредитивів, інкасо).
5. Операції з цінними паперами та послуги депозитарної установи	– купівля та продаж; – організація випуску облігацій; – андерайтинг; – послуги депозитарної установи для резидентів та нерезидентів України
6. Інші	– страхування

кредитуванні обов'язково враховуються всі можливі ризики, такі як втрата врожаю через несприятливі погодні умови або внаслідок протиправних дій. Ці ризики можуть бути як ризиками самого підприємства, так і ризиками банку, який прийняв майбутній урожай у заставу забезпечення кредитних зобов'язань. Саме тому врожай обов'язково має бути застрахованим. Лише в такому разі буде стовідсоткова гарантія відшкодування завданих збитків для сільгоспідприємств, а для банку – наявність механізму реалізації заставного права.

Фінансування під заставу майбутнього врожаю є можливим завдяки наявності форвардного контракту та введенню в дію інноваційного інструменту – аграрних розписок, який забезпечує рівні взаємовигідні умови для обох сторін угоди.

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про аграрні розписки» від 06.11.2012 р. «аграрна розписка – це товаророзпорядчий документ, що фіксує безумовне зобов'язання боржника, яке забезпечується заставою, здійснити поставку сільськогосподарської продукції або сплатити грошові кошти на визначених у ньому умовах» [13]. Іншими словами, виробник аграрної продукції зможе отримати гроші на посівну, виробництво або іншу потребу в обмін на гарантію пізніше у визначений в розписці час поставити продукцію чи оплатити розписку. Це новий інструмент, насамперед призначений для поліпшення доступу малим та середнім сільськогосподарським підприємствам і фермерським господарствам до фінансування.

04 лютого 2016 року ПАТ «Астра Банк» вийшов на ринок під новим брендом ПАТ «Агропросперіс Банк», який надає професійне фінансування оборотного капіталу малим і середнім виробникам зерна. ПАТ «Агропросперіс Банк» пропонує їм фінансування під заставу винятково майбутнього врожаю (табл. 3).

Механізм використання аграрних розписок включає договір між позичальником і кредитором, оформлення аграрної розписки (нотаріальне посвідчення та внесення до реєстру аграрних розписок); надання позичальнику коштів, насіння, ЗЗР або інших МТР; виконання умов фінансування (передача урожаю (прав на урожай) кредитором); нотаріальні дії з виконання аграрної розписки.

Кредиторами можуть бути дистриб'ютори, зернотрейдери, банки, постачальники товарів та матеріальних цінностей. При цьому у разі, якщо кредитором виступає банк, операція із кредиту-

вання оцінюється з погляду рівня ризику операції із застосуванням відповідних інструментів його мінімізації. Відповідно до положення про оцінку кредитного ризику, кредит під заставу майбутнього врожаю за впливом на капітал банку дорівнює кредиту без забезпечення. Цей аспект вимагає від банків створювати додаткові резерви. Крім того, кредитори змушені вимагати страхування залогового майна або користуватися послугами оцінщиків посівів та/або врожаю, що приводить до збільшення вартості цього виду фінансування.

Привабливість механізму аграрних розписок для сільськогосподарських виробників полягає у безумовності зобов'язань виробника здійснити належну оплату, простоті оформлення та обороту цього інструменту загалом, забезпеченні заставою майбутнього врожаю з визначеної земельної ділянки, можливості розрахуватися за розпискою наступним урожаем, функціонуванні єдиного реєстру аграрних розписок з можливістю пошуку обтяжень як за конкретно особою, так і за земельною ділянкою. Основними ризиками використання аграрних розписок для виробників сільськогосподарської продукції є загроза невиконання зобов'язань у разі неврожаю чи втрати врожаю.

Звичайно, усе нове насторожує. Водночас учасники ринку розуміють, що зміни назріли, тому потрібно працювати з новими інструментами, збільшуючи прозорість і довіру.

Висновки і пропозиції. В аграрному секторі України домінуючу роль виконують великі агроформування. Для малих та середніх аграрних підприємств обмежений доступ до значної кількості фінансових ресурсів, у тому числі і традиційного банківського кредитування. Проаналізувавши пропозиції банків України з обслуговування підприємств АПК, констатуємо, що наявність програм породжується попитом на них. Фінансування є основою для виконання основного призначення банків. Механізм кредитування аграрного виробництва малих та середніх підприємств на основі аграрних розписок дає можливість залучати матеріально-технічні та фінансові ресурси для проведення основної діяльності. Проте цей механізм та інструмент повинен бути не єдиною можливістю доступу до ресурсів, а альтернативним інструментом. Зарубіжний досвід свідчить про наявність певних переваг аграрних розписок, проте засвідчує також, що без всебічної підтримки сільськогосподарських товаровиробників з боку держави не обійтись.

Таблиця 3

Кредитні продукти ПАТ «Агропросперіс Банк» під заставу майбутнього врожаю станом на грудень 2017 року

Фінансування агровиробництва	Фінансування під форвард	Фінансування під аграрні розписки
<ul style="list-style-type: none"> - термін кредитування: до 6–9 місяців, в обґрунтованих випадках – до 12–18 місяців; - валюта: гривня або долар США; - застава: майбутній врожай кукурудзи, пшениці, сої, ріпаку, соняшнику; - майнові права на виручку за форвардним контрактом, зерно, частково с/г техніка; - покриття заставою: 150–200% від суми кредиту; - оформлення: агрономічна експертиза агровиробництва; - підтвердження якості ТМЦ, які купуються; - форвардний контракт на продаж готової продукції; - без оцінки, нотаріального посвідчення та страхування 	<ul style="list-style-type: none"> - мета: покриття виробничих витрат за наявності продукції на складі або за наявності укладеного форвардного контракту на якісні посіви; - термін кредитування: 3–6 місяців, в обґрунтованих випадках – до 12 місяців; - валюта: гривня або долар США; - застава: майнові права на виручку за форвардним контрактом, готова продукція шести експортних культур (кукурудза, пшениця, соя, ріпак, соняшник, ячмінь) або майбутній урожай кукурудзи, пшениці, сої, ріпаку, соняшнику; - оформлення: зберігання на погоджених елеваторах; - форвардний договір на продаж резиденту; - договір на експортну реалізацію 	<ul style="list-style-type: none"> - мета: покриття витрат на виробництво с/г продукції до збору врожаю; - термін кредитування: до 6–9 місяців, в обґрунтованих випадках – до 12–18 місяців; - валюта: гривня або долар США; - застава: майбутній урожай кукурудзи, пшениці, сої, ріпаку, соняшнику; - додаткова застава: майнові права на виручку за форвардним контрактом; - зерно, частково с/г техніка; - покриття заставою: 140–170% від суми кредиту; - оформлення: агрономічна експертиза агровиробництва; - підтвердження якості ТМЦ, які купуються; - форвардний контракт на продаж готової продукції; - без оцінки і страхування

Джерело: [Сайт ПАТ «Агропросперіс Банк» <http://www.ap-bank.com/>]

Список використаних джерел:

1. Стратегічні напрями розвитку сільського господарства України на період до 2020 року / за ред. Ю.О. Лупенка, В.Я. Месель-Веселяка. К.: ННЦ «ІАЕ», 2012. 182 с.
2. Аранчій В.І. Особливості банківського кредитування аграрних товаровиробників в сучасних умовах / В.І. Аранчій // Наукові праці Полтав. держ. аграр. акад. [Економічні науки]. Полтава. ПДАА. 2011. Т. 1. Вип. 2. С. 3–6.
3. Барановський І.М. Зарубіжний досвід кредитування сільськогосподарських товаровиробників / І.М. Барановський // Науковий вісник національного аграрного університету. 2008. № 119. С. 236–240.
4. Стецюк П.А. Трансформація матриці банківського кредитування сільськогосподарських підприємств / П.А. Стецюк, О.Є. Гудзь, А.В. Войтюк // Економіка АПК. 2013. № 2. С. 49–55.
5. Стецюк П.А. Методологія та механізми фінансового забезпечення розширеного відтворення аграрного виробництва / П.А. Стецюк // Вісник СНАУ. Серія : Фінанси і кредит. 2010. № 2(29). С. 16–22.
6. Попов В.М. Сучасні особливості фінансового забезпечення сільського господарства / В.М. Попов // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. [Економічні науки]. Кіровоград. КНТУ. 2012. Вип. 22, ч. II. С. 163–168.
7. Про аграрні розписки : Закон України від 6 листопада 2012 року №5479-VI із змінами. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5479-17/print1460301033140282>. – Назва з домашньої сторінки Інтернету.
8. Луговий І.В. Кредитування через аграрні розписки [Електронний ресурс] / Микола Луговий // Чорноморські новини. № 025 (21702) четвер 17 березня 2016 року. URL: <http://chornomorka.com/archive/a-7197>.
9. Економічний словник. URL: http://yandex.ua/yandsearch?text=http%3A%2F%2Fabc.informbureau.com%2Fhtml%2F0icssenoaaiue_iaoaieci.html&clid=1959251&lr=28539&mssp=1. – Назва з екрана.
10. Чукіна І.В. Організаційно-економічний механізм у системі управління виробничо-господарською діяльністю аграрних підприємств / Іванна Валеріївна Чукіна // Економічний аналіз, 2014 рік. Том 15. № 3. С. 231–236.
11. Рудницький С. Категорія «механізм» у суспільних науках / Сергій Рудницький // Social science. № 4, 2011. URL: <http://social-science.com.ua/article/630>. – Назва з екрана.
12. Статистичний збірник «Сільське господарство України» за 2016 рік. Держстат України. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/publ7_u.htm.
13. Маслак Н. Банки та АПК України: співпраця триває! / Н. Маслак, О. Маслак // Пропозиція / 2017. № 5. С. 154–160. URL: <http://propozitsiya.com/ua/banki-ta-apk-ukrayini-spivpracya-trivaie>.

Маслак Н. Г.

Сумський національний аграрний університет

РАЗВИТИЕ МЕХАНИЗМОВ БАНКОВСКОГО ФИНАНСИРОВАНИЯ СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ

Резюме

Исследованы теоретические вопросы формирования и действия механизмов финансирования сиського-сподарських підприємств в Украине. Проанализированы виды и оценено качество банковских услуг по финансированию, а также преимущества и угрозы использования различных видов финансовых инструментов для кредиторов и заемщиков. Рассмотрены направления развития механизмов банковского финансирования на основе использования аграрных расписок как одного из инструментов финансового обеспечения сельскохозяйственных предприятий.

Ключевые слова: механизм финансирования, сельскохозяйственное предприятие, кредит, лизинг, авалирование, аграрная расписка.

Maslak N. H.

Sumy National Agrarian University

DEVELOPMENT MECHANISM BANK FINANCING OF AGRICULTURAL ENTERPRISES

Summary

Theoretical issues of the formation and operation of the financing mechanisms of Ukrainian agrarian enterprises are examined in the article. The types and quality of banking services for financing, as well as the advantages and threats of using various types of financial instruments for creditors and borrowers were analyzed. The directions of the development of the mechanisms of bank financing on the basis of the use of agrarian receipts are considered as one of the tools of financial support for agricultural enterprises.

Key words: financing mechanism, agricultural enterprise, credit, leasing, avalization, agrarian receipt.